

Asia: VN/33103/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vesitalouden tietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki vesitalouden tietovarannosta. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi vesihuoltolakia, patoturvallisuuslakia ja tulvariskien hallinnasta annettua lakia. Lainsäädännön tarve liittyy henkilötietojen suojaan ja yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää rekisterinpitoon liittyvät vastuut ja varmistaa tarvittavat käyttöoikeudet tietoon. Ehdotettu vesitalouden tietovarantoa koskeva sääntely ei edellyttäisi tietovarannon tietojen käsittelyyn tarkoitettujen tietojärjestelmien välitöntä kehittämistä.

Yleisiä huomioita

Kuntaliitto pitää yleisesti tarpeellisena yhdenmukaistaa ja täsmentää vesitalouden tietovarantoja koskevaa sääntelyä henkilötietojen suojan ja yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimusten vuoksi ja toteaa, että nämä näkökohdat on luonnoksessa otettu tarpeellisella tavalla huomioon.

8 § Oikeus saada vesitalouden tietovarannon salassa pidettäviä tietoja

Kuntaliitto toteaa, että pykäläluonnoksen tyhjentävässä listassa on oikein ja perustellusti mainittu kunnan terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviran-omaiset niille säädettyjen viranomaistehtävien hoitamisessa välttämättömien tietovarannon salassa pidettävien tietojen saantiin oikeutettuina tahoina.

Kuntaliitto pitää kuitenkin tarpeellisena, että jatkovalmistelussa harkitaan oikeuden säätämistä yleisemmin kunnan viranomaiselle (kunnalle) sen hoitaessa laissa säädettyjä tehtäviään. Lakiluonnoksen 2 §:n perusteluissa todetaan muun muassa, että tietovarannon tietoja käytettäisiin pykälässä erikseen mainittujen lakien soveltamisen lisäksi esimerkiksi ympäristönsuojelulain ympäristölupamenettelyjen sekä alueidenkäyttölain (132/1999) ja rakentamislain (751/2023) kaavoituksen ja rakentamisen ohjaukseen liittyvien menettelyjen yhteydessä. Kunnan (muilla kuin erikseen pykäläluonnoksessa mainituilla) viranomaisilla on usein keskeinen rooli näissä ratkaisuissa ja siten niillä voi olla myös olla tarve saada tehtävänsä hoitamisen kannalta välttämättömiä tietoja vesitalouden tietovarannosta.

Lisäksi esimerkiksi kunnan varautumisesta ja vesihuollosta vastaavilla viranomaisilla voi olla tarve eräiden tietovarannon salassa pidettävien tietojen saamiseen muun muassa kunnan yleiseen varautumisvelvollisuuteen ja tulvariskien hallintaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi. On huomattava, että viime aikoina pienempien kuntien varautumisen henkilöresursseja on vahvistettu monilla seuduilla rekrytoimalla kuntien yhteisiä varautumisasiantuntijoita. Tällaiset järjestelyt yleistynevät lähitulevaisuudessa ja tehtävien hoitamisessa voi olla välttämätöntä saada salassa pidettäviä tietoja vesitalouden tietovarannosta myös oman kunnan ulkopuolelta.

Taipale Paavo
Suomen Kuntaliitto ry